

Innuttaasut amerliartortut imigassartorpallaarnerup kinguneranik qaratsaminnut ajoquteqalersimasut inuiaqatigiinnit ikiorneqarnerunissaannut nassuiaatitalerlugu angussamik toraagalimmik iliussissanut pilersaarusoqqullugit Naalackersuisut sanaqqullugit Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Iliussissanut pilersaarut saqqummiuteqquneqarpoq kingusinnerpaamik Inatsisartut 2014-mi upernaakkut ataatsimiinneranni, imm. 57.

(Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqtigiit)

Aamma

Innuttaasut imigassamik ajornartorsiutillit taassuminngalu qaangiiniarlutik katsorsartikkumasut nammineq akiliinatik katsorsartittarnissaannik aqutissiuussinissamik iliussissanullu pilersaarummik kingusinnerpaamik Inatsisartut 2014-imi upernaakkut ataatsimiinnissaannut saqqummiunneqartussamik Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, imm. 61.

(Inatsisartunut ilaasortaq Mimi Karlsen, Inuit Ataqtigiit)

Akissuteqaat

(Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalackersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Inatsisartunut ilaasortat Mimi Karlsen aamma Agathe Fontain, Inuit Ataqtigiit, siunnersuuteqarnerannut Naalackersuisut qutsavigaat. Oqaluuserisassatut siunnersuutigineqartut taakku marluk imigassamut Kalaallit Nunaanni inuiaat peqqissusaannik ajornartorsiortitsinerpaatut isigineqartumut, Naalackersuisuniillu eqqumaffigineqartorujussuusumut tunngasuupput. Naalackersuisut Inuuneritta II aallaavigalugu imigassamut tunngatillugu iliussissatut pilersaarummik ataatsimoortumik ukiaq manna saqqummiussissapput.

Peqqinnissaqarfiup pisortat tungaanniit atonerluinermut neqeroorutit ullumikkut ingerlatarei, kommuunillu katsorsartittussanik tullerriiaarisarneq innuttaasullu katsorsartinnerannut atatillugu aningaasartuutit akilertarpaat. Tassa imaappoq, innuttaasut atonerluinerminnut katsorsartinnissaannut neqerooruteqarnissaq kommunit akisussaaffigaat. Akisussaaffinnik allanngortiterisoqassappat, inatsisit tungaatigut sinaakkusiussat ineriartortinneqassapput, ataatsimoortumillu tapiissutit isumaqatiginninniutigineranni ilaasutut eqqartorneqarlutik.

Uani siunnersuutigineqarpoq, Naalackersuisut utoqqarnut imigassamik atonerluinerup kingunerisaanik qaratsamikkut ajoquteqalersimasunut anguniagalimmik iliussissatut pilersaarusiussasut. Innuttaasut utoqqaat tassaapput sivisuumik imigassamik atonerlui-

simanermik pissuteqanngitsumik allanik nappaateqarsinnaasut. Amerlasuut angerlarsimaffimmini nammineerlutik imminnut ikiorlutik inuupput.

Naalackersuisut isumaqarput utoqqaat utoqqalinerminni pitsaasumik inuuneqarnissaat qulakkeerniarlugu ataatsimoortumik pilersaarusiortoqassasoq, pilersaarusiormilu utoqqaat imigassamik atorneerluisimanermik kingorna kingunipilutsitsisut iliuuseqarfiginiakkanut ilanngunneqassasut. Ilaatigut aamma pingaaruteqarpoq, inuit iliuuseqarfiginiakkat assigiinngitsut qanoq amerlatiginersut kiisalu sumi najugaqarneq, ilinniarsimasunik tapersersorteqarnissamut periarfissat eqqarsaatigalugit sunik neqerooruteqartoqarsinnaanersoq pillugit qulaajaasogarnissaa.

Siunnersuuteqartup oqaatigaa, utoqqarnut isumaginniffinni sulisut atortussanik pisari-aqartitsisut, tassa najugaqartut sakkortuumik qisuariarsinnaasut isumassorneqarnissaannut pitsaanerusumik isumaginnissinnaangorlugit. Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq, UKA 2013-imi imm. 116-imut atatillugu pissaanermik atuisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuut, ilaatigut inersimasunut pisinnaasamikkut killeqartunut tunngatillugu pissaanermik atuisarnermik naleqqussaasoq saqqummiunneqarpoq. Aammattaaq sulissutigineqarpoq utoqqarnut tunngatillugu suliaqarfimmi sanaartornissamut periusissioornissaq, tassunga atatillugu sullinniakkat, utoqqaat imigassamik atorneerluinermik kinguneranik qaratsamikkut ajoqusersimasut ilaatinneqassapput.

Peqqinnissamut tunngatillugu Nuna tamakkerlugu Peqqissutsimut periusissiaq suliaralugu aallartinneqarpoq, tassani imigassamik atorneerluinermik pitsaaliuineq, siusissukkut paasi-naaasarneq, atorneerluisunillu katsorsaasarneq ilaatinneqarput.

Tamanna tunngavigalugu aalajangiiffigisassatut siunnersuutip imm. 57-imi saqqummiunneqartup itigartitsissutigineqarnissaa Naalackersuisut inassutigaat.

Ilisimaneqarmat naartunerup nalaani aamma angerlarsimaffimmi mikisunik meerartaqartuni imigassamik annertuumik atuinerup naartup meeqqallu kingusinnerusukkut ineriartornissaat sunnertarai, 2014-imut aningaasanut inatsisissamut Naalackersuisut siunnersuuteqarnermik-kut anguniarpaat naartusut taakkulu inoqutaannut siusissukkut iliuuseqarfiginerannut atatillugu akeqanngitsumik atorneerluinermut katsorsarneqarnissamik neqeroorutit ataavartunngortinneqarnissaat. Nalilersuinerup takutippaa neqeroorut kajumerineqarlualuni tamakkii-sumik atorneqartoq.

Nalunaarusiaq *"Inuusuttuunermi inuuneq nalunartoq"* ukioq manna saqqummersoq naapertorlugu ersarippoq angerlarsimaffimmi imigassamik ajornartorsiuteqarneq inoorlaanuinnaanngitsoq, aammali inuusuttut atugarisaannut inuunermilu kingusinnerusukkut ineriartornerannut annertuumik sunniuteqartartoq. Taamaammat Naalackersuisut sulissutiginiarpaat, pingaartumik pineqartut taakku sullinneqarnissaat, tassa nunatsinni inuusuttut pitsaanerusunik toqqissisimanarnerusunillu peroriartornerminni atugassaqarnissaat anguniarlugu.

Taamaammat imigassamut tunngatillugu iliuusissatut pilersaarutaasussami ilaqutariit meerartallit atornerluinermut katsorsarneqarnissamut pisariaqartitaasa misissoqqissaarneqarnerat ilanngunneqassaaq, kiisalu ilaqutariinnut meerartalinnut akeqanngitsumik atornerluinermut katsorsaarnissamik neqeroorutip atuutinneqalernerani inuiaqatigiinnut iluanaarutaasussat ilanngunneqassallutik. Maannakkut aqqissuussap kommunit kajumissuseqartinnngilai innuttamik atornerluinermut katsorsartikkiartortinnissaannut, tassa kommunit atornerluinermut katsorsaaneq aningaasartuutitut isigisaramikku, innuttaasumut aningaasaliissuteqarnertut isiginagu. Misissueqqissaarneq taamatut isiginnittarnermut allanngueqataaniartussaavoq, tassa innuttaasut atornerluinermut katsorsarneqarnissaannut aningaasaliissuteqarnermi iluanaarutissat erseqqinnerulersillugit.

Misissueqqissaarnerup ineneri apeqqutaatillugit qanoq ilaqutariit meerartallit atornerluinermut katsorsarneqarnissamut kajumissusillit katsorsarneqarnissaasa qulakkeerneqarsinnaanera, aamma taamatut neqerooruteqarnerup qanoq aqqissuunneqarsinnaanera pillugit aalajangiisoqarsinnaavoq. Pingaaruteqarpoq neqeroorutit imminnut ataqatigiissuunissaat, aamma suliniutit allat, soorlu ilinniagaqarnissamik suliffeqanissamillu neqeroorutit, taper-sorsorneqarnissaat.

Piffissaq ungasinnerusoq isigalugu akeqanngitsumik atornerluinermut katsorsaarnissamik neqeroorutit nunatsinni innuttaasunut tamanut atuuttussanngortinneqarsinnaavoq, tassunga ilanngullugu imm. 57-imi siunnersuutigineqartutut utoqqarnut aamma atuutinneqarluni.

Taamaammat imm. 61-imi siunnersuut Naalakkersuisut tamakkiisuunngitsumik akuersaarpaat imatut allanngortinneqarnissaanik siunnersuuteqarlutik:

”UKA 2014-imut atornerluinermut katsorsartinnissamut pisariaqartitsineq pillugu misissueqqissaarnissamik aamma inuiaqatigiinnut akeqanngitsumik atornerluinermut katsorsartittarnermik neqeroorutip atuutinneqalernerata inuiaqatigiinnut iluanaarutaaneranik misissueqqissaarnissamik, kiisalu UPA 2015-imi siunissami atornerluinermut katsorsaarnissamut neqeroorutit pillugit pilersaarummik Naalakkersuisut saqqummiusseqqullugit peqquneqassasut”.